(stejně jako při poměru obdobném) musí jíti o takový poměr, že by ten, o něhož jde, újmu utrpěnou osobou, které nadržuje, pociťoval jako újmu vlastní. Na to lze bez dalšího zkoumání usouditi pravidelně jen při nejbližších stupních poměru rodinného, založeného zrozením (ascendenti a descendenti, sourozenci) nebo sňatkem (manželé, rodiče druhého manžela) nebo legitimací neb adopcí; rodinný poměr zúčastněných osob je v těchto případech tak blízký, že zákonnou podmínku, že újma utrpěná osobou blízkou je pociťována jako újma vlastní, lze tu v každém případě praesumovati bez dalšího zjišťování, jak se ve skutečnosti poměr ten mezi nimi projevuje. Při vzdálenějších stupních těchto poměrů nepodává se však tato obmezující zákonná podmínka sama sebou již z toho poměru, neboť příbuzenský, švagrovský a pod. svazek a styk v dalších stupních není již v každém případě do té míry živý, aby přinášel sebou účinek právě vytčený; ba často bývá tomu v životě naopak. Při těchto dalších stupních rodinného poměru nutno proto vždy z kokretních okolností případu usuzovati, byla-li se zřetelem na skutečný vzájemný poměr zúčastněných osob zákonná podmínka § 39 čís. 4 zákona na ochranu republiky splněna, čili nic. Proto musí býti v takovém případě zjištěny konkretní okolnosti vzájemného poměru, aby na jich základě bylo lze učiniti závěr, že by pachatel újmu osoby, jíž nadržoval, pociťoval jako újmu vlastní. V tomto směru udal obžalovaný A. D., že se zběhem M. nejen nežil ve společné domácnosti, nýbrž že mezi nimi nebyl ani přátelský poměr pro odchylné politické přesvědčení M-ovo. K tomuto zodpovídání obžalovaného odvolací soud nepřihlédl, ač pro shora vytčené posouzení může míti význam; usuzoval totiž na onen důvod vylučující trestnost již ze samého poměru švagrovského, což podle toho, co uvedeno, nestačí. Při potřebném doplnění skutkového stavu o jejich vzájemném poměru nebude ovšem lze v případě, kdyby již z přímého poměru mezi oběma švagry nebylo možno dovoditi takový poměr rodinný, jak jej vyžaduje § 39 čís. 4 cit. zákona, pominouti skutkové zjištění, v jakém vzájemném poměru žili zběh A. M. a jeho sestra, manželka obžalovaného A. D., by bylo lze posouditi, zda a jak by snad ona byla pociťovala újmu, vzniklou bratrovi, a zda účinek případné újmy, vzniklé A. M., mohl se zřetelem na její osobní povahu býti aspoň pro ni tak intensivní, že by ji byl z tohoto důvodu obžalovaný sám jako její manžel mohl pocítiti jako újmu vlastní. Poněvadž rodinný poměr působil by v tomto případě jen nepřímo, jeví se i v tomto případě vytčené zjišťování potřebným.

Čís. 4387.

Bolo-li nariadenie ministra s plnou mocou pre správu Slovenska, obsahujúce zákaz podľa § 10 č. 3 zák. čl. XIV:1914, uverejnené v prílohe Úradných novín, neodporuje to predpisu § 1 zákona čís. 139/19 Sb. z. a n.

Platnosti nariadenia neni na ujmu, že bolo podpísané plnomocníkom ministrovým.

(Rozh. z 9. marca 1932, Zm IV 609/31.)

Súd prvej stolice uznal obžalovanú I. M. vinnou dvojnásobným prečinom podľa § 24 č. 3 zák. čl. XIV:1914 ktorý spáchala tým, že v r. 1928 a 1930 mala na sklade k predaju v Maďarsku po 28. októbri 1918 tlačené a vydané knihy, rozširovanie ktorých na Slovensku bolo nariadením ministerstva s plnou mocou pre správu Slovenska č. 31.394/D/22 prez. adm. podľa § 10 odst. 3 zák. čl. XIV:1914 zakázané.

Odvolací súd zrušil z dôvodu zmätočnosti podľa § 385 čís. 1 b) tr. p. rozsudok súdu prvej stolice čo do kvalifikácie trestného činu obžalovanej a uznal ju vinnou len jednonásobným hore citovaným prečinom, lebo obžalovaná mala závadné knihy na sklade a postupne ich predávala in continuo od roku 1925 a nerozhoduje, že knihy boly u nej policiou na dvakrát zhabané.

Najvyšší súd zamietol zmätočnú sťažnosť obžalovanej, založenú na dôvode zmätočnosti podľa § 385 č. 1 a) tr. p.

Z dôvodov:

Sťažovateľka namieta, že nariadenie číslo 31394-D-22 prez. adm., na základe ktorého bola posúdená, neni platné, poneváč: 1.) nebolo riadne uverejnené vo Sbierke zákonov a nariadení, 2.) nebolo riadne podpísané ministrom plnomocníkom alebo za neho predsedom alebo iným členom vlády.

Ad 1.) Nariadenie, ktorého platnosť sťažovateľka popiera, bolo uverejnené v prílohe Úradných novín č. 43 z 21. októbra 1922. Stalo sa tak zrejme následkom nariadenia ministra plnomocníka vlády Československej republiky pre správu Slovenska zo dňa 23. decembra 1918 čís. 3 o zriadení Úradných novín pre Slovensko, uverejneného v čís. 1 Úradných novín z roku 1919. Podľa § 1 tohoto nariadenia zriadil minister na základe plnej moci, obsaženej v § 14 zák. čís. 64/1918 Sb. z. a n., na vyhlásenie všetkých svojich nariadení Úradné noviny, ktoré budú týždenne vychádzať. Podľa § 2 nadobudnú nariadenia jeho platnosti dňom vyhlásenia v Úradných novinách, pokiaľ nebude výslovne stanovené inak. Námietka sťažovateľky, že napadnuté nariadenie neni platné, poneváč podľa § 1 zák. čís. 139/1919 Sb. z. a n. musia byť všetky zákony a nariadenia uverejnené vo Sb. z. a n., nepodvracia platnosť napadnutého nariadenia uverejneného v prílohe Úradných novín, lebo niet pochybnosti o tom, že minister plnomocník učinil nariadením o zriadení úradných novín opatrenie v medziach svojej plnej moci, udelenej mu na základe § 14 zák. čís. 64/1918 Sb. z. a n., aby vydával nariadenia a konal všetko na udržanie poriadku, na konsolidovanie pomerov a na zabezpečenie riadneho štátneho života, a v Úradných novinách napadnuté nariadenie skutočne bolo uverejnené. Okolnosť, že toto uverejnenie sa stalo v prílohe Úradných novín, je bezvýznamná, lebo príloha tá tvorila súčiastku Úradných novín.

Ad 2.) Podľa § 14. zák. čís. 64/1918 Sb. z. a n. stačí k platnosti nariadení, vydaných ministrom plnomocníkom, jeho podpis. Sťažovateľka namieta, že zmienené nariadenie nepodpísal ani minister plnomocník, ani

iný člen alebo predseda vlády, jako to predpisuje § 1 úst. zák. čís. 294/1920, lež Dr. D.

Z obsahu napadnutého nariadenia však vychádza na javo, že je vydané ministrom s plnou mocou pre správu Slovenska a že Dr. D., ktorý, jako je známe, bol šéfom policajného oddelenia ministra plnomocníka, podpísal napadnuté nariadenie s výslovným dodatkom, že tak činí za ministra, tedy zrejme jako plnomocník príslušného ministra pre správu Slovenska. Niet tedy pochybnosti o tom, že napadnuté nariadenie je skutočne neriadením ministra s plnou mocou pre správu Slovenska. Niet v § 14 zák. čís. 64/1918 Sb. z. a n. predpisu, ktorý by tento spôsob podpisovania nariadení ministra plnomocníka vylučoval a treba ho preto jako opatrenie zapadajúce do plnej moci podľa § 14 zák. čís. 64/1918 považovať za dostatočný.

Zmätočná sťažnosť bola v celom obsahu bezdôvodná a preto bola podľa odst. 1 § 36 por. nov. zamietnutá.

Čís. 4388.

S hlediska § 523 tr. zák. nezáleží na tom, zda bylo k uvedení pachatele ve stav úplné opilosti zapotřebí více či méně lihových nápojů, najmě že stačilo menší jich množství, an jest pachatel z důvodu zvláštního zdravotního stavu (nervové nemoci) méně odolný k účinkům alkoholu na jeho vědomí.

T. zv. pathologická opilost, nastávající abnormální reakcí na požití alkoholu a záležející v tom, že zbavení příčetnosti nastává již při požití poměrně nepatrného množství alkoholu, vylučovala by zodpovědnost opilé osoby za stav opilosti jen, kdyby stav ten nastal bez jejího zavinění, najmě kdyby o této své abnormální reaktivnosti na požití alkoholu v době činu nebyla ještě věděla.

Subjektivní stránka.

(Rozh. ze dne 15. března 1932, Zm II 183/31.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Olomouci ze dne 27. března 1931, jímž byl stěžovatel uznán vinným přestupkem opilství podle § 523 tr. zák., mimo jiné z těchto

důvodů:

Po právní stránce jest přisvědčiti vývodům stížnosti, že se ustanovení §§ 236, 523 tr. zák. vztahují jen ke zločinům spáchaným v úplné opilosti, nikoliv i ke zločinům spáchaným v jiném pomatení smyslů, ve kterém si pachatel nebyl vědom svého jednání, a že úplná opilost, v níž došlo k účinku oné povahy, jest podle § 523 tr. zák. trestná jen, je-li zaviněná, přesněji že není trestná ani podle tohoto ustanovení úplná opilost, nastala-li bez zavinění opilého (pachatele). Avšak nelze přisvědčiti dalším vývodům stížnosti, najmě závěrům odvozeným z oněch správných názorů.